

12. Ministrstvo za kmetijstvo	56,433.536
13. Ministrstvo za trgovino in industrijo	50,106.655
14. Ministrstvo za socialno pol. in nar. zdravje	162,963.739
15. Rezervni krediti	30,000.000
Skupaj	7.550,907.708

B. Budžet izdatkov državnih gospodarskih podjetij v posameznih ministrstvih:

prosveta	24,965.851
finance	642,343.841
promet	2.692,101.452
kmetijstvo	56,198.340
trgovina in industrija	16,254.652
šume in rudniki	349,378.961
socialna politika in narodno zdravstvo	67,849.195

Skupaj iznašajo tedaj izdatki državnih gospodarskih podjetij po budžetu 3 milijarde 849,092.292 dinarjev.

Skupni državni izdatki za proračunsko leto 1932-33 znašajo 11 milijard in 400 milijonov dinarjev.

Državni dohodki:

Redni dohodki:

neposredni davki	1.625,000.000
posredni davki	3.220,000.000
monopoli	2.319,266.300
vojna odškod. Nemčije	4.022,612.710
drž. gosp. podjetja	4.022,612.710
razni dohodki ministr. socialne politike	163,120.990
skupni redni dohodki	11.350,000.000

Izredni dohodki:

neposredni davki	50,000.000
Skupen budžet dohodkov za leto 1932-1933 znaša prav tako kakor skupen budžet izdatkov 11 milijard 400 milijonov dinarjev.	

Gospodarski svet. Narodni skupščini je predložen načrt zakona o osnovanju gospodarskega sveta. Gospodarski svet bo štel 60 članov in ravno toliko namestnikov. Člani in namestniki bodo postavljeni iz vrst gospodarskih krogov in strokovnjakov v gospodarskih in socialnih vprašanjih. Člane gospodarskega sveta bo imenoval predsednik vlade po zaslišanju ministrskega sveta. Za kmetijstvo in šumarstvo je predvidenih v zakonskem načrtu 24 članov, za trgovino, industrijo, obrt, pomorstvo, bankarstvo in rudarstvo 16 članov, iz vrst delavcev in zasebnih nameščencev bode imenovanih 5 članov, ostalih 15 članov pa bo imenovanih iz vrst javnih delavcev in strokovnjakov (prosvetnih delavcev, inženjerjev, novinarjev in zdravnikov). Zastopniki za kmetijstvo, šumarstvo, trgovino, industrijo, obrt, pomorstvo, bankarstvo, rudarstvo ter zastopniki delavcev in zasebnih nameščencev bodo imenovani v prvi vrsti iz vrst stanovskih organizacij, v kolikor take organizacije obstajajo, ter iz vrst strokovnjakov. — Gospodarski svet se bo sestajal k rednemu zasedanju vsako leto na dan 1. oktobra, izredne seje pa bodo sklicane na poziv vlade, ali kadar bo to sklenil izvršni odbor gospodarskega sveta in bo vlada tak sklep potrdila. — Predsedništvo gospodarskega sveta bo sestajalo iz predsednika, treh podpredsednikov in dveh tajnikov, izvršni odbor pa

PRI BOLEČINAH,

povzročenih vsled prehlajenja, posebno pri bolečinah v hrbtu in pri trganju, je blagodejno drgnjenje s starim domačim sredstvom in kozmetikom, Fellerjevim Elsafluidom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 vojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

iz predsedništva in sedmih članov, ki jih izvoli plenum gospodarskega sveta. — Gospodarski svet ima pravico, pozvati k sodelovanju tudi strokovnjake, specialiste za posamezna vprašanja, ki bodo imeli v gospodarskem svetu pravico, da posegajo v razprave. — Gospodarski svet se bo sestajal k prvemu zasedanju najkasneje v roku treh mesecev po uveljavljanju tega zakona.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Japonci se ne zmenijo ne za Ameriko in ne za Evropo, ampak neugnano osvajajo Kitajsko. Nikomur ni znano, kaj in kak da je cilj japonske ofenzive, kateri se Kitajci le slabo zoperstavljajo. Ruski sovjeti se prav nič ne vtkajo v kitajsko-japonski spor in prepuščajo Kitajcem in Japoncem, da se poravnajo med seboj. Ruska vlada bo posegla v krvavo zadevo le v slučaju, da bi bile ogrožene njene koristi na vzhodno-kitajski železnici, ki je življenjskega pomena za ruski izvoz ter uvoz. Šanghaj in Nanking prav nič ne brigata Rusov in se naj velesile same zmenijo glede varnosti trgovskih prednosti in posesti na Kitajskem.

Japonci so z vsemi močmi na delu, da se polastijo Kitajske iz Mandžurije in iz morske strani od Šanghaja proti Nankingu ter Pekingu. Sedaj šele, ko so uvideli Kitajci, da gre za popolno podjarmljenje, so začeli z resnim odporom in so ljute bitke med prodirajočimi japonskimi in branečimi se kitajskimi četami na dnevnem redu.

*

Ali si že naročil Mohorjeve knjige?

Morda bo kateri mislil sam pri sebi, ko bo prebral ta naslov: »No, tako daleč pa še nisem, da bi Mohorjeve knjige pozabil naročiti! Saj so to vendar moje stare znanke, ki mi leto za letom krajšajo dolge zimske večere in mi tudi prinašajo vedno marsikaj podučnega za življenje. Zato takoj, ko prve dobim, že druge za prihodnje leto naročim.«

Tako si bo kdo mislil in ta ima prav. Zato se naslednje vrstice ne tikajo tebe, ki tako delaš, razen če morebiti želiš naročiti kako knjigo, ki jo Mohorjeva družba izda vsako leto še poleg običajnih za doplačilo. Takrat, ko si knjige prejel, nisi vedel, katere knjige za leto 1932 bi lahko naročil vezane in katere za doplačilo. To še lahko vedno doplačaš; toda o teh knjigah bomo kedaj pozneje na kratko poročali.

Pač pa bi se danes želeli nekoliko pogovoriti s tistimi, ki iz kakršnegakoli vzroka še niso naročili Mohorjevih knjig za leto 1932. Res je, da je za to še

čas do 5. marca, torej še en mesec. Toda vedno je boljše, da vse napraviš malo prezgodaj, nego prepozno; posebno je pa koristno, če se človek navadi, da nobene nepotrebne stvari ne odlašajo — prav do zadnjega.

In taka res potrebna stvar je tudi — Mohorjeva knjiga. Ze dobrih 80 let obstoja Mohorjeva družba in vrši med Slovenci svojo vzvišeno nalogo; slovensko ljudstvo pa jo tudi od leta do leta višje ceni. Spočetka ni imela marsikdaj niti tisoč naročnikov, okoli leta 1860 pa je začela hitro naraščati in je dosegla ob koncu svetovne vojne visoko število 90.512 udov. Zmede po svetovni vojni, izguba Primorske in Koroške, izguba Celovca, selitev v Prevalje in druge nezgode so povzročile, da je začasno nadovala, tako da je leta 1926 štela še samo 38.093 udov. Toda od leta 1926 pa do danes je močno napredovala, tako da šteje sedaj 61.848 udov.

Vendar s to številko še ne smemo biti zadovoljni. Kaže nam samo, kako se Slovenci vedno na novo zavedajo, kako silno potrebna in koristna jim je Mohorjeva družba, ki jim za kar mogoče nizko ceno preskrbi čim več lepega in koristnega berila.

Zato se nam je zdelo potrebno, da še pravočasno opozorimo svoje bralce, da prav zagotovo obnovijo naročnino vsaj v teku meseca februarja.

Pa še neki drugi nagib nas je vodil, da smo že mesec dni pred potekom roka za naročanje zopet spregovorili o Mohorjevi družbi. Vemo namreč, da mnogi samo radi tega niso naročeni na knjige, ker jih nikdo ni pravočasno opozoril na nje. Sedaj ste knjige že prebrali, pokažite jih tudi znancem in boste videli, da vam bo marsikdo rekel: »Šest knjig za dva kovača se pa tudi v teh težkih časih splača!«

Res je, hudi časi so, slaba je za denar, a vendar kar mora biti, mora biti! Nekaj razvedrila tudi v slabih časih človek mora imeti. In težko boš dobil lepše in cenejše razvedrilo, kakor če kupiš sebi in svoji družini šest knjig za dva kovača.

Mohorjeva knjiga ti bo pa dala poleg razvedrila tudi pouka. V naslednjem letu n. pr. izide knjiga o perutninarstvu. Če boš to knjigo prebral in po njenih navodilih ravnal s perutnino, lahko ti edino ta knjiga prinese mnogo — več kovačev, kot si jih pa dal za šest knjig.

Še enkrat pomisli: Šest knjig — za dva kovača. Kako poceni je to!

*

Desetletnica papeža Pija XI. V petek, 12. februarja, poleče 10 let, kar je bil sv. Oče venčan za rimskega papeža. Dne 22. januarja 1922 je umrl papež Benedikt XV. Na njegovo mesto kot vrhovni poglavar katoliške Cerkve je bil 6. februarja izvoljen Ahil Ratti, kardinal in nadškof v Milanu. Praviijo, da je v vsako vladarsko krono vpleteno

Unje, ki bode nosilca. Pri tiari (papeži kroni) se to uresničuje še prav posebno. Desetletje, v katerem je vladal sedanji papež, je doba težkega gospodarskega in žal tudi moralnega propada. Cerkev se je preganjala po raznih državah, prej v Mehiki, sedaj v Španiji. V Rusiji divja brezboštvo ter vodi smrtni boj proti krščanstvu. V posameznih državah je zavladal zagrizeni nacionalizem s svojim neukročenim pohlepom, ki ogroža mir v Evropi in na svetu. Sv. Oče mora skozi te vrtince in mimo raznih globin voditi ladjo Kristusovo. Vodi jo s krepko roko v zapupanju na pomoč božjega Ustanoviteljja katoliške Cerkve. Rešitev človeštva, narodov in posameznikov, je v zvezi s Kristusovo Cerkvijo, zgrajeno na skalo sv. Petra, ki ima v rimskih papežih svoje naslednike.

Slovo španskih jezuitov. V španskem parlamentu je bila razprava o izgonu jezuitov. Katoliški poslanec Lamarrie de Clairae je v izvrstnem govoru branil španske jezuite in njihovo delovanje. V imenu svobodomislecev je govoril Barriolero, ki je ponavljal stare klevete zoper jezuitski red. Te lažnjive klevete je zavrnil katoliški poslanec Gomez Rogi, ki je v svojem govoru apeliral na Zvezo narodov, naj se zavzame za krivično preganjanje ljudi visoke izobrazbe, kojim se ne more dokazati nobena druga krivda, kakor da so zvesto vdani Sv. očetu. O priliki izгона jezuitov je napravilo nekaj tisoč katoliških dijakov na vseučilišču v Barceloni velike manifestacije za te najboljše kulturne delavce na Španskem. Socialistični dijaki so hoteli te manifestacije motiti, pa so bili tepeni in vrženi na ulico. Pozneje so se manifestacije nadaljevale po ulicah, kjer so se študentom pridružili katoliški meščani in delavci. Slovo jezuitov od vernikov in še zlasti od mladine v posameznih krajih je bilo prisrčno in ga. ljivo. Staro in mlado se je jokalo. Ljudje so klicali odhajajočim jezuitom: »Kmalu na svidenje!« V baskiških pokrajinah so jezuiti morali miriti ljudi, ki so hoteli zgrabiti za orožje. Mladi jezuiti so odpotovali v Južno Ameriko, stari pa v Francijo, Belgijo in Nizozemsko.

Španski jezuiti so bili svoji domovini samo v korist. Nasprotniki Cerkve in njenih ustanov bi po svojih časnikihi radi opravičili postopanje framasonov in socialistov ter navajajo razne volte razloge. Popolnoma neresnična je med drugimi tudi ta trditev, da razpolagajo jezuiti z mnogimi milijoni. V Španiji je imel jezuitski red okoli 3000 članov, od tega je bilo kakih 1000 novincev in dijakov. Kakih 1000 španskih jezuitov deluje v Južni Ameriki in v misijonih. Njihovo šolstvo pa je bilo že od nekdaj v Španiji zelo razvito in število od njih vzdrževanih šol in število dijakov ter učencev najbolj dokazuje njihove zasluge na prosvetnem polju. S tem, da sedaj uničijo njihove šole, uničujejo uspehe stoletnega dela in naporov, ne morejo pa na njihova mesta postaviti prav nič, kaj še le kaj enakovrednega. Prenehanje s poukom v njihovih šolah pomeni pravo žaloigro in veliko škodo

za vzgojo ljudstva, kajti državnih in občinskih šol je zelo malo.

Stari verni — mladi brezbožni. Neki ameriški poročevalec se je nedavno hotel prepričati v Moskvi, kako je prebivalstvo glede verskega življenja. Dobil je dve sliki, ki skrajno nasprotujeta druga drugi. Obiskal je neko cerkev. Dasi je bilo zgodaj zjutraj, je vendar našel cerkev polno vernega ljudstva, ki je glasno molilo. Večina ljudstva je pripadala rodu iz predrevolucionarnega časa. Drugo sliko pa je dobil, ko je na cesti vprašal neko malo deklico za pot do bližnje cerkve. Prejel je tak odgovor, kakoršnega bi mu ne dal niti najbolj zagrizen brezverec v Ameriki. Kako učinkovito zastrupljajo boljševiki srca mladine s sovraštvom proti veri in cerkvi, se je prepričal, ko je stopil v pogovor z gručo otrok. Na vprašanje, ali verujejo v Boga, stopi neki 10letni deček predenj in drzno odgovori: »Nikakor ne. Samo neumni ljudje buržujškega in kapitalističnega razreda verujejo v Boga. Duhovniki so naši sovražniki. Vera je mamilo za ljudi.« Govoril je, kakor so ga pač naučili. — »Ali hodi tvoja mati v cerkev?« ga je vprašal poročevalec. — »Da, toda ona nikdar ni imela prave vzgoje. Mi v novi Rusiji smo bolj prosvitljeni in držimo oči odprte.« — Nič čudnega taki odgovori, saj se boljševiki poslužujejo vseh vzgojnih sredstev za razširitev nevere.

*

Na treznostni kongres!

V nedeljo, 21. februarja, se vrši v Ljubljani slovenski treznostni kongres. Nastopilo bo 25 govornikov in govornic, prišli bodo tudi zastopniki Hrvatov in Srbov, celo vodja protialkoholnega gibanja v Nemčiji bo prišel iz Berlina. Na predvečer bo treznostna akademija, ki jo priredi dijaška in delavska mladina. V nedeljo zvečer po zborovanju bo gledališka igra. S kongresom bo združena tudi protialkoholna razstava. Pijančevanje je veliko zlo, ki tlači naše ljudstvo ter mu izpodjeda zdravje in blagostanje. Divjaške navade in surovost med mladino, pretepi, poboji in uboji so njegove žalostne in sramotne posledice. Temu strašnemu razdejanju med našim narodom in tej naši narodni sramoti mora biti konec! Zato pohitite na ta važni kongres! Udeležba mora biti velika. Polovična vožnja za vse udeležence po železnicah je zaprosena ter bo najbrž dovoljena. Povabilu na kongres naj se odzovejo posamezniki, zlasti še tudi naše prosvetne organizacije.

Zamudila sta plačati — naročnino pravočasno!

Pretekli teden sta bila dva naša naročnika in sicer: Martin Kranjc v Št. Lovrencu na Dravskem polju in Franc Hauptman, posestnik v Desencih 10, p. Sv. Urban, tako nesrečna, da jima je pogorela stanovanjska hiša. Bila sta sicer naročena

na »Slovenskega gospodarja«, toda — naročnina jima je že potekla in je žal nista pravočasno obnovila. — Martin Zorec pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju pa je plačal nekaj dni pred požarom celoletno naročnino — in je že dobil izplačanih 1000 Din.

Ni naša krivda, dragi naročniki, ako zamujate z naročnino. Ti slučajni preteklega tedna vas sami opozarjajo, da vplačujete točno in celoletno! Opozorite na te slučaje tudi svoje prijatelje in sode, da se pozneje ne bodo kesali.

Celoletna naročnina znaša 32 Din. — Položnice dobite na vseh poštah. Številka položnice 10.603.

Uprava »Slovenskega gospodarja« v Mariboru.

*

Kmetijska eksportna zadruga v Mariboru zapečaten. Na ukaz državnega pravdnštva je zapečatila policija dne 6. februarja poslovne prostore mariborske Kmetijske eksportne zadruge, ki se je bavila s posmrtnimskim zavarovanjem. Policija je zaplenila poslovne knjige in aretirala štiri voditelje zadruge ter jih predala sodišču. Slična zavarovalna zadruga v Ljubljani je bila istotako uradno zapečaten.

Vlom v trgovino. V Mariboru na Tržaški cesti je bil izvršen vlom v pisarno trgovine Sluga. Iz navrtane blagajne je bilo odnešenih 1700 Din in po vlovu povzročena škoda znaša 4000 Din.

Pretkan vlomilec pod ključem. Mariborska policija je aretirala Ernesta Lišta, ki se je izdajal za slikarskega mojstra, a je štirikrat vlomil v skladišče »Kemindustrije«, ki je last g. Goleža in je odnesel blaga za 20.000 Din.

Na ledu spodrsnil in si zlomil desno nogo. 78letni Ivan Germavc od Zgornje Sv. Kungote se je mudil na Svečnico na obisku pri svojih znancih v Mariboru. Na poledici na Frankopanovi cesti je starčku spodrsnilo, da je padel in si zlomil desno nogo.

Pri tihotapljenju 50 zavojev saharina je bil izsleden in prijet pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu graški pek Štefan Lašič. Mariborska carinarnica ga je obsodila na globo 12.000 Din ali 100 dni zapora.

Z zabodljajem v rebra se je zatekel 18letni zidarski vajenec Martin Veronek iz Podove pri Račah v mariborsko bolnico. Ranjeni je izpovedal, da ga je sunil z nožem v prepiru tovariš.

S težkimi poškodbami je bil oddan v mariborsko bolnico Ivan Babič iz Polzele. Omenjeni je obiskal pred dnevi Maribor ter zašel v neko krčmo v Stundencih, kjer je došlo med njim ter pivci do prepira in konečno še do pretepa.

Streli na avtomobil. Dne 1. februarja je privozil Liningerjev avtomobil, ki vzdržuje osebni promet med Mariborom in Ptujem, do postajališča Roč na pri Št. Janžu na Dravskem polju. Naenkrat je odjeknil iz bližine strel, krogla je prebila šipo na avtobusu ter